

Իսկ եթե Մոսկվան բացի հայ-թուրքական սահմանը Չէ՞ որ բացված սահմանից բացի կարելու է նաև բացողի անունը

ՏՈՒՄԿ ԱՖՅՈՒՆ
Եվրոպական բարձրաստիճան
դասվորականության երեսնյան այ-
ցից հետո, ինչը որոշ վերլուծաբան-
ներ որակեցին որպես «հաջող-
ված», 33 նախագահն այսօր՝ դեկ-
տեմբերի 5-ին, Թուրքիայի Կա-
նաչափաբարձր Ազգաբաղում կմաս-
նակցի ԱՊՀ երկրների ղեկավարնե-
րի զագաթաժողովին: Գագաթա-
ժողովին կմասնակցի նաև «հի-
վանդությունից հետո բնականոն
աշխատանքի վերադարձ» ՈՂ
Նախագահ Պուսինը, որը Ազգա-
բաղ Կմամանի Սամբուլից, որտեղ
անցած օրերին բանակցություններ
էր ունենում Թուրքիայի վարչապետ
Ռեզեփ Թայիփ Էրդոհանի հետ: Ար-
դեն կա սեղանակցություն, որ Ազգաբա-
ղում սեղանակցությունը Սարգսյան-
Պուսին հանդիպում, բայց մինչ
այդ հանդիպման հնարավոր օրա-
կարգին անցնելը փորձենք հասկա-
նալ, թե նախագահներ Սարգսյանն
ու Պուսինը ինչ սրամտություն-
ներով են դրան մոտենում:

ՈՂ բարձրագույն ղեկավարու-
թյան «թուրքական արժանաբար» ար-
մենակն էլ հարթ չանցավ: Մասնա-
վորաբար հյուրանոցում ընկավ եւ
դասակարգվեց ՈՂ ԱԳ Նախա-
բար Սերգեյ Լավրովը, իսկ Սամ-
բուլի՝ թուրք սուլթանների նսա-
վայր Դոլմաբահչե Պալատի մոտ,
որ Էրդոհանը ընդունեց Պուսի-
նին, մի քանի հոգի, ինչպես հետո է
դարձվել չեքեզներ, հակադրու-
թյան ղեկավարությանը թուր-
քերենով գրված դասառնություն մո-
տեցել էին Պալատին: «Մոսկովյան
կոմսոմոլեց»-ի սյուլետներով, ուսի-
կանությունն արագ ձեռքարկել է
նշ երիտասարդ երեք չեքեզներին, ո-
րոնք առաջադրված դիմադրություն
ցույց չեն սկսել: Այնուհետև ուսի-

կանության ուժեղ վերահսկողու-
թյան սակ Դոլմաբահչե Պալատում
սեղի է ունեցել Էրդոհան-Պուսին
հանդիպումը, որի ընթացքում եր-
կու ղեկավարները մտադրվել են
«երկկողմ հարաբերությունների
ողջ սիրույթը, ինչպես նաև մի-
ջազգային խնդիրները՝ ներառյալ
Հյուսիսային Աֆրիկայի, Մերձավոր
Արևելքի, Գագալի իրադրություն-
ները, ինչպես նաև սիրիական
ուղղությունը»: Հանդիպումից հե-
տո ՈՂ Նախագահի մամուլի խոս-
քի հմիսի Պուսինը ՌԻԱ «Նո-
վոսի» գործակալությանը հայտ-
նել է. «Բանակցությունները կարե-
լի է բաժանել երկու մասի. երկ-
կողմ հարաբերություններ, որոնք
բավականին բազմալուրս են եւ
հրապարակապես բացվելու լի, ինչպես
նաև միջազգային խնդիրները, ո-
րոնց վերաբերյալ Ռուսաստանն ու
Թուրքիան ունեն բավականին սա-
րածալուցություններ, եւ մենք դա չենք
թաքցնում»: «Ինտերֆաքս» գործա-
կալությունն իր հերթին հաղորդում
է, որ Պուսինը գնահատեց մամուլ
«Շահ ֆայլեր (Թուրքիայից) միջակ
չեն սարածալուցություններ կայունու-
թյունը դաշտանելուն»: «Շահ ֆայ-
լեր» ասելով Պուսինը հավանա-
բար նկատ է ունեցել ՆԱՏՕ-ի
Patriot հակաօդային համա-
կարգի սեղանակցությունը Թուրքիայում,
որից Մոսկվան, բնականաբար ան-
հանգստանում է: Ընդ որում, Պու-
սինի՝ Թուրքիա կատարած այցի
նույն օրը ռուսական «Վզլադ»
դարբերականը մեջբերեց թուրքա-
կան մամուլից, որ ՆԱՏՕ-ի եւ Թուր-
քիայի ՊՆ-ի դասվորակները ար-
դեն ընտրել են այն վայրը, որտեղ
դեմ է սեղանակցվել ՆԱՏՕ-ական
հակաօդային համակարգերը:

Տես էջ 5

Տաջուրդ դասին ստասելով

ՄԱՐԵՏԱ ԽԱՉԱՍԵՅԱՆ
Արժը խախտու, մահանա՝ կար-
կուս. ահա այսպես կարճ կարելի
է ներկայացնել այն փոխադարձ
հրաձգությունը, որը սեղի ունե-
ցավ երկուստեքի Աժ Պետերի-
ական համաձայնագրի միջոցով
հաջողորդ ժամանակի մեջ, ԲՀԿ-
ՀԱԿ գործիչների՝ միմյանց ուղղ-
ված կոչոս բնորոշումների գոր-
ծընթացը, այլ խոսքով՝ «համա-
գործակցությունը»: Արիքը (կա-
րելի է ասել՝ հերթական առիթը)
մարտի 1-ի իրադարձությունների
10 զոհերի մահվան համաձայնա-
գրի վերաբերյալ որոշումները մե-
նող Աժ ժամանակավոր նոր
համաձայնագրով ստեղծելու վերա-
բերյալ ՀԱԿ նախագծի հետաձ-
գումն էր մինչև մեկ տարով, առա-
ջարկը ՀՀԿ-ինը՝ Դավիթ Հարու-
թյունյանինն է, դրա հետ համա-
ձայնումը նախագիծը ներկա-
յացնող Գագիկ Ջահանգիրյանի-
նը, որը համաձայնել էր նախա-
գահական ընտրություններից հե-
տո առաջարկը նորից ներկայաց-
նելու հնարավորության ՀՀԿ կա-
վաստագրումներին: ՀԱԿ համա-

կարգող Լեւոն Ջուրաբյանն էլ
այս առիթով դրական էր արտա-
հայտել ՋԼՄ-ներում: Ու սա ա-
ռիթ էր ԲՀԿ-ականների համար՝
ֆար նեցելու դեղի ՀԱԿ-ականնե-
րը, իսկ մեծադարձական սիրու-
թյուն էլ ենթադրություններ արվե-
ցին ՀԱԿ-ՀՀԿ «միմի երկխոսու-
թյան» վերաբերյալ: Դեռ Աժ
դահլիճում էլ այս ֆառոյայի ա-
ռաջին օրը Հովիկ Աբրահամյանն
էր հավաստագրում, թե հենց
ՀՀԿ-ն է ժամագրված մարտի
մեկի դեղից բացահայտելու
ուղղությամբ, այնուհետ նոր համա-
րյա խոսուսում հնչեցրեց այդդիսի
համաձայնագրով ստեղծելու:

Սա այս փաստը եւ հարակից
մի քանի նախաձեռնումներ են մաս-
նացույց արվում ՀԱԿ ներկայա-
ցուցչների հնարավոր համաձայ-
նությունների մասին ՀՀԿ-ի հետ,
ինչը առիթ է դառնում ԲՀԿ-ՀԱԿ
դեռևս չսկսված համագործակ-
ցության չկայացման եւ ԲՀԿ
նյարդայնացման: Բայց մեծ
հաշվով սա ոչ թե ինչ-որ առան-
ձին ուժի նյարդերի հետ կապված
խնդիր է, այլ այն համընդհանուր
ջանքերի, որոնք բերեցին առա-
սարակ արմատական ընդդիմու-
թյան դեգրադացմանը Հայաս-
տանում:

Տես էջ 2

Տրանս Դինքր Գերմանիայում հետմահու արժանացել է մրցանակի

Գերմանիայի «Շոնդորֆ Փալմ»
հիմնադրամը Հրանս Դինքին հե-
տմահու շնորհել է «Յոհան Ֆիլիպ
Փալմի անվան մամուլի եւ մեֆի ա-
զատության» մրցանակը: Ինչպես
հաղորդում է «Արմենիա»-ը, այս
մասին տեղեկացնում է թուրքական
«Հյուրիթ» դարբերականը:
Մրցանակի համաձայն արար-
ողությանը ներկա է գտնվել Հրանս
Դինքի կինը՝ Ռաֆել Դինքը: Նա
հայտարարել է, որ իր ամուսինը եր-
բեկից մտադրություն չի ունեցել
բողոքելու Թուրքիայի դեմ:
«Հրանսի միակ ցանկությունն
այն էր, որ Թուրքիան եւ թուրք ժողո-
վուրդն ազատվեն 1915 թվականի
ցեղասպանության սրավմայից:
Նա գրել է խոսել է միայն ձեռնա-
ռության մասին: Նա դախարում էր
թուրք ժողովրդին անգրագիտության
ձանձից փրկելու համար: Դրա հա-
մար վճարեց սեփական կյանքով»,
հայտարարել է Ռաֆել Դինքը:

«Յոհան Ֆիլիպ Փալմի անվան
մամուլի եւ մեֆի ազատության» մր-
ցանակը սրվում է երկու տարի մեկ
անգամ: Յոհան Ֆիլիպ Փալմը
1806 թվականին դասադարձվել է
մահվան՝ ֆրանսիական վարչա-
կարգը մեծադարձելու դասձառով:

Վրաստանի փոխվարչապետ, դաւաճանության նախարար Ալասանիան կայցելի Հայաստան

Դեկտեմբերի 3-ին Վրաստանում
Հայաստանի դեստան Հովհան-
նես Մանուկյանը հանդիպել է
Վրաստանի փոխվարչապետ, դաւա-
ճանության նախարար Իրակլի Ա-
լասանիայի հետ: Ընդհանրապես
գրուցակցին Վրաստանի դաւաճա-
նության նախարարի դաւաճանում
նշանակվելու կադակցությամբ՝
դեստան Մանուկյանը հույս է
հայտնել, որ երկու երկրների գործըն-
կերային հարաբերությունները հե-
տայսու եւս կդաւաճանեն ձեւավոր-
ված բարձր մակարդակը:
Վրաստանի փոխվարչապետը
նշել է, որ դաւաճանության բնա-
գավառում հայ-վրացական փո-
խադարձ համագործակցությունը
երկկողմ հարաբերությունների կա-
րելու ուղղություններից է, դաւա-

րաստանություն հայտնելով Եւ-
րոնակել համագործակցությունը:
Դեստան Մանուկյանը նախա-
րար Ալասանիային փոխանցել է ՀՀ
դաւաճանության նախարար Սեյ-
րան Օհանյանի շնորհակալական
նամակը եւ Հայաստան այցելելու
հրավերը, ինչը սիրով ընդունել է
վրաց նախարարը:
Վրաստանի վարչապետ, միլիար-
դատեր Բիժինա Իվանիշվիլու թի-
մին միացած ու կրկին իխսանու-
թյան եկած Ալասանիան թեւ
2009-ից ընդդիմության Եւրոնում
է, բայց մինչ այդ Վրաստանի ներ-
կայիս նախագահ Սիլվեսի Սաա-
կաւիլու թիմակիցն էր ու 2006-
2008-ին Վրաստանի ներկայացու-
ցիչն էր ՄԱԿ-ում:

Վ. Պ.

Դեստան Ջոն Ա. Ֆեֆերնը ԱՄՆ-ում հանդիպումներ կունենա ամերիկահայ սփյուռքի հետ

Դեկտեմբերի 3-19 ՀՀ-ում ԱՄՆ
դեստան Ջոն Ա. Ֆեֆերնը կզսն-
վի Սիացյալ Նահանգներում՝
հանդիպումներ ունենալու հայ-
կական սփյուռքի ներկայացու-
ցիչների հետ Լոս Անջելեսում,

Սան Ֆրանցիսկոյում, Բոստո-
նում եւ Նյու Յորկում: Հանդի-
պումների ընթացքում երիտասա-
րդական խմբերի, ամերիկահայ
համայնքի կազմակերպություն-
ների ներկայացուցիչների, ինչ-

պես նաև հոգեւոր այրերի հետ
մտնության կառնվելու Հայաստա-
նի ընթացիկ զարգացումները,
հայ-ամերիկյան հարաբերու-
թյունները եւ ԱՄՆ ազակցությու-
նը Հայաստանին:

Տայրենիքի Եւրո վեր է կուսակցական նկրտումներից «Ո՞ր օրվան է սպասում» սփյուռքահայությունը

Վերել երգիծանկարները՝ դեղի հայրենիք ներգաղթի՝ հայախավափի
(1943 թ.) եւ «անհայրենիք դեղություն»՝ «Դաւաճանումնեանց հայրենիք մը
Չուղղվանի մեջ» (1946 թ.) ընկալումն ըստ երգիծանկարից հայրենադարձ
գրող-հրատարակախոս, երգիծանկարիչ, հասարակական գործիչ Գառ-
նիկ Սվազյանի:

1915-1923 թթ. Հայոց ցեղա-
դանության հետեւանով դաւաճա-
նական հայրենիքից արմատախիլ
եղած, սարագրված, աշխարհով
մեկ սփռված եւ սարբեր գաղթո-
ջախնեղում գոյատեւած, սակայն
հայրենիք վերադառնալու հույսը
դեռևս իր հոգու խորում անթե-
ղած արեւմտահայության երա-
զանը Լոզանի կոնֆերանսից
(1922 թ. Նոյեմբերի 20 -1923 թ.

հուլիսի 24) հետո ի դերել եղավ
բազմահազար հայերի ամրացնե-
լով իրենց նոր որդեգրած երկրնե-
րում:
Դաժան փորձություններից հե-
տո Պաւանակում Հայաստանի ըն-
դամենը 1/10 հողատարածի վրա
իր գոյությունը դաւաճանած Արե-
ւելյան Հայաստանի մաս կազմող
հասկածում 1920 թ. Նոյեմբերի
29-ին խորհրդային կարգերի հաս-
տատանը, հարաբերական խաղա-
ղության դաւաճանումը եւ կյանքի
սարբեր աստարեզնեղում վերա-
ժնության գործընթացի սկզբ-
նավորումը, դրան ի հակադրու-
թյունը՝ աշխարհի սարբեր
երկրներում սկսված ճնե-
տական ճգնաժամը, գոր-
ծադրությունը, ձուլման ու
այլասերման հետզհետե ա-
հազմացող չափերը, ինչ-
պես նաև Երկրորդ աշխար-
համարտի սարիներին (1939-
1945 թթ.) միջազգային աս-
դարեղում ԽՍՀՄ դերի բարձ-
րացումը, վերադառնել էին սո-
ցիալիստական հայրենիքի նկատ-
մամբ նաև սփյուռքահայության
զգայի հասկածի վերաբերումը:
Այստիպով, ժամանակաշրջանի
ընկերային-ճնետական, դաւաճա-
նադաւաճական, ինչպես նաև մի-
ջազգային զարգացումների օրյեկ-
տիկ հանգամանքների բերումով
խորհրդային Հայաստանը դարձավ
իր բռնազավթված երկրի սարած-
ները վերազնեղելու հույսով ներեւ-
զված արեւմտահայության ներգաղ-
թի փաստացի եւ իրական հանգր-
վանը, որտեղ դեմ է համախմբվե-
ր դաւանական հայրենիքը երբեւ
միասնական տեսնելու նախկին
երազանքն արթուն դաւաճող դաւ-
նակահայությունը: Տես էջ 4

Եվս 15 մլն եվրո Երեւանի մեքոնոլիստին

Եվրոպական դոնորները ծանոթացան արդեն կասարված աշխատանքներին

Երեւանի մեքոնոլիստին վերակառուցման եւ վերազինման ծրագիրը սարածաբանական անհատաշրջաններից է: Այս մասին երեկ լրագրողներին ասաց Երեւանի մեքոնոլիստինի սնօրեն **Փայլակ Յայլոյանը**: Նրա ուղեկցությամբ Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկի (ՎԶԵԲ) երեւանյան գրասենյակի ղեկավար **Վալերիու Ռազլոզը**, Հայաստանում ԵՄ դեսպան **Տրայան Դիստեան** այցելեցին Երեւանի մեքոնոլիստինի «Զորավար Անդրանիկ», «Հանրապետության հրադարակ» եւ «Երիտասարդական» կայարաններ, ծանոթացան վերակառուցման ծրագրի բնագրերին:

Իրականացված աշխատանքներին: Այդ նպատակով նպատակով ՎԶԵԲ-ի, Եվրոպական ներդրումային բանկի եւ Եվրոպական միության սրամարդած 5-ական մլն եվրո վարկ եւ ներդրումային դրամաւորներ եր սրամարդվել: Ըստ Փայլակ Յայլոյանի՝ 15 մլն եվրոյով ծրագրի առաջին փուլով արդիականացվել են բոլոր բարձրագույնը, իրականացվել 35 կմ բարձրավոյս մայրուկների փոխարինման աշխատանքներ, ներկայումս իրականացվում են նաեւ դոնորականների արդիականացման աշխատանքներ, արդիականացվել են 37 վագոններից 10: Այսինքն, ծրագիրն 80 տոկոսով իրականացվել է, իսկ

առաջին փուլն ամբողջությամբ կավարսվի 2013-ի սեպտեմբերին:

Հայաստանում ԵՄ դեսպան Տրայան Դիստեան մեքոնոլիստինում իրականացված աշխատանքների արդյունքները շեշտադրելով համարեց, ավելացնելով, որ դեռեւս շատ անելիքներ կան, որ ֆաղափառները սեսնեն ծրագրի արդյունքը: «Կարծում եմ, որ անհրաժեշտ է մշակել համակարգված սրամարդարային ռազմավարություն, որը կնիսացնի մեքոնոլիստինը, մասնավորապէս ավտոբուսային կանգառների հետ», նշեց նա:

ՎԶԵԲ-ի երեւանյան գրասենյակի ղեկավար Վալերիու Ռազլոզը նույնպէս կարծիք հայտնեց, որ սա Հայաստանում ՎԶԵԲ-ի իրականացրած լավագույն ծրագրերից է եւ որ մեքոնոլիստինին հաջողվել է բավականին լուրջ խնայողություններ անել այս ծրագրի շնորհիվ:

Փայլակ Յայլոյանը շեշտեց, որ Երեւանի մեքոնոլիստինը եւս 15 մլն եվրո կստանա վերակառուցման երկրորդ փուլի համար, որը մեկնարկում է 2013-ի սեպտեմբերին: Այդ գումարը կուղղվի 15 սարի առաջ նախագծված դրեմաժային նոր թուղեկ կառուցմանը, մայրուկային ցանցի նորացմանը, բարձրագույնների նորացմանը:

Մայրաքաղաքի ու մարզերի բժիշկները համագործակցում են

Առողջապահության նախարար **Դերենիկ Դումանյանի** հրամանով մայրաքաղաքի բժշկական խոշոր կազմակերպությունները կցվել են մարզային բժշկական կենտրոններին: Նախաձեռնության գլխավոր նպատակն է նվազեցնել մարզերից դեղի մայրաքաղաքային կլինիկաներ եկող մարդկանց հոսքը, փոխարենը բուժառայություններով աղահուլվել մարդկանց հեց իրենց մարզերում:

Առողջապահության նախարարությունը շեշտեց, որ «թեւ վերջին տարիներին մարզերում բուժակտիվների թիվը աճել է, որը կարող է դառնալ մարզային բժշկական կազմակերպություններում մասնագիտացված բժշկական օգնությունը բնակչությանը հասանելի դարձնելու նպատակով հոկտեմբեր, Օկտեմբեր ամիսներին մայրաքաղաքի մի շարք բուժառայություններում:

Բացի Երեւանի բուժառայությունների մասնագետներից՝ մարզերի բժիշկների հետ աշխատանք են նաեւ առողջապահության նախարարության գլխավոր մասնագետները: Իսկ ղեկները եւ հունվար ամիսներին մայրաքաղաքի կլինիկաների առաջատար մասնագետները կկատարեն վերահսկողություններ ժամանակակից սարքավորումներով հագեցած մարզային հիվանդանոցներում եւ վերահսկողություններից բացի՝ մարզերի բժիշկների հետ հայցել են հիվանդներին ու ծանոթանալով հիվանդների բուժման ընթացքին՝ կրճատողներ խորհրդակցություն հետագա ընթացքի վերաբերյալ:

Անստային հրդեհների վտանգները

ԵԱԳԿ երեւանյան գրասենյակի փոխանցմամբ՝ «Հայաստանում անստային հրդեհների ռիսկերի կառավարման գործող օրենսդրական, կարգավորիչ ու ինստիտուցիոնալ բնույթի վերաբերյալ զեկույցի» եզրակացությունները մեկնարկվել են երեկ: Զեկույցում կազմակերպվել էին ԵԱԳԿ երեւանյան գրասենյակը եւ Հայաստանի արտակարգ իրավիճակների նախարարությունը «Համապարհային հրդեհների վերահսկման կենտրոնի» հետ համագործակցությամբ:

Հրդեհները կարող են ոչնչացնել անստային, այգիներ, խոտածոյի սարածոներ ու հանգեցնել էկոլոգիական աղետի: Հետաքրքիր է նաեւ կողմնակալը, որ հրատարակում է Հայաստանի համար ունի ռազմավարական նշանակություն:

Զեկույցում մասնակիցները նաեւ անդրադարձել են անստային եւ այլ սարածոների հրդեհների կառավարման Հայաստանի 2012 թվականի գործողությունների յուրյան եւ դրա իրականացման ռազմավարությանը:

Տաջուրդ դասին ստանելով

1-ին էջից

Ասուլիսներից մեկում խոսքը գնացել է աներձագի եւ ԳԳԿ-ի ուժեղության մասին, անգամ մի ֆաղափառ խոսել է «նաղդի եւ միսիայի» սկզբունքով առաջնորդվող հասարակության մասին: «Պատգամավորի ճիշտ կերպարի եւ ֆաղափառների աներձագի միջոցով ընտրությունը հոգուս վերջինի լավ բանի չի բերի»՝ սա ըստ ժառանգական **Անահիտ Բախչեյանի**: Ըստ ԳԳԿ-ական **Մարգարիտ Եսայանի** էլ՝ ով էլ լինեւ այսօր իշխանության գլխին՝ ամեն բան անելու էր, որ իր թեկնածուն անցնի: Ազգային ժողովի հայտարարությունների ժամին «Ժառանգություն» խմբակցության ղեկավար **Ռուբիկ Հակոբյանը** կիրակի օրվա ընտրությունն անվանեց «ժողովրդավարական ընտրությունների միջոցով իշխանություն ձեւավորելու սահմանադրական դասին ջախջախիչ դարձություն օրվա ֆաղափառ իշխանության խմբակցային շահից», ԳԳԿ-ական Սուխաս Ավեսիսյանն էլ «արջի յոթ երգ՝ մեղրի մասին» անվանեց ընդդիմության հետընթացական դասին, իսկ **Ասյոդա Սաֆարյանի** նվազ փվեներն անվանեց նաեւ «Ժառանգության» ձայներ մյուս ընտրատարածներում:

Դե իսկ Աժ փոխխոսնակ **Էդուարդ Շարմազանյանը** ընդհանրապէս ընդհանրացումների է անցել՝ նա զարմանալի էր համարում, որ իրենց ընդդիմադիր համարող որոշ գործիչներ իշխանությունների հանդուրժող վարագիծը կարող են որակել որդես իրենց հարցանակ: «Հարգելիներս, մենք մի նալի անդամներ ենք եւ չի կարող լինել հարցանակ» յուրայիններին նկատմամբ: մինչ այդ էլ ասել

էր, որ ավարսված ֆաղափառական աւուը նշանավորվեց ֆաղափառական ռեւերաններով, հնարներով, բլեֆներով եւ վերջապէս դաւաճաններով՝ «ընդդիմությունը մեքոնոլիստին է, իշխանությունն աշխատանքներ»: Սա երեկ Աժ հայտարարությունների ժամին էր:

Դե իսկ վերջին օրերի գլխավոր ինտերվյու մնում է այն, որ ողջ ֆաղափառական դասը կախված է մի մագից, ու այդ մագիցը այս հայտարարությունն է, որ սոսաւում են ԲԳԿ առաջնորդից, սա արդեն ամեն բան ասում է ներկա ֆաղափառական դասի լրջության մասին: Իրական ֆաղափառական գործընթացները սովորաբար առաջ են գնում ոչ թե ինտերվյուների, անստային շրջադարձերի, այլ բնականորէն հերթագայության արդյունքում, ինչը չի կարելի ասել մեր դեղում: Մերոմբ օուընց մոխած սոսաւում են ինտերվյու լուծմանը, ու անբնական այս սոսաւումը մեղմելու համար ասել էին՝ ղեկները 1-ից 5-ն էլ լինելու հայտարարությունը: Սակայն այս անգամ էլ դասից փախչելու վերաբերյալ բազմաթիվ դասաւորութուններում մի նոր դասաւորութուն ավելացավ դասի չներկայանալու՝ Բրյուսել: ԲԳԿ ողջ խորհրդարանական կազմը Բրյուսել է մեկնել՝ մինչեւ ղեկները վեցը (բա բյուզեի նախագծի այսօրվա փեւարկությունը): Ու ոչինչ ավելի: Անբնականությունը մի փոքր հարթելու համար Օսկանյանը հերթական անգամ դիմել է իր ֆեյսբուքի էջին ու բացատրել ԲԳԿ-ի Բրյուսել մեկնելու նպատակները. կուսակցությունն ուզում է եվրոպական գաղափարները ղեկ Հայաստանի ինստիտուցիոնալ կյանքի հիմ-

նում, ծանոթանալ եվրոպական խորհրդարանի ֆաղափառական ուժերին, հետագա համագործակցության հնարավորությունները մեքոնոլիստին: Արդ եւ՝ եվրոպայի ղեկավարների տեսակետները լսելի Հայաստանի ֆաղափառական դասի ու բարեփոխումների մասին: Հա, կարեւորը մոռացում էվրոպացիներին սեփական կուսակցությունը ներկայացնել՝ ամեն ինչի, այդ թվում հայ-թուրքական եւ ԼՂՀ հարցի վերաբերյալ ԲԳԿ դիրքորոշումներով հանդերձ: Ոչինչ այն մասին, թե ով ում երբ է ընդունելու, ով երբ ում ինչ է ասելու: Մասնավոր անցած շաբաթվերջում Եվրոհամաձեւաժողովի նախագահ ժողե Մանուել Բարոզուն Հայաստանում էր, լայնորէն հանդիպեց երկրի ղեկավարության հետ, խրատեսց իշխանություններին՝ սկսված բարեփոխումների համար, ու այլընտրանք ֆաղափառական ուժի հետ այդպէս էլ չհանդիպեց: Նույնը նաեւ այլ եվրոպացիներին դեղում էր, որոմբ բոլորն էլ Հայաստանում էին:

Հարեհաս օգնության եկավ մի կայք, թե նախկինում ԲԳԿ դասաւորութունը, այժմ Եվրոմիությունում Հայաստանի դեսպան **Ավես Արդունց** ու **Վարդան Օսկանյանն** են իրենց բրյուսելյան կաղերն օգտագործել՝ ԲԳԿ բրյուսելյան հանդիպումները կազմակերպելիս: Ավես Արդունցի վրա հասած հերթումը, թե երկրի դասաւորական դիվանագիտական առաջնությունն այդպիսի հանդիպումներ չի կարող կազմակերպել, ավելի մուուու դարձեց ամեն բան:

Չերկարացնեմք՝ բրյուսելյան հանդիպումներն էլ կավարսվեն, սեսնես այդ ժամանակ հաջորդ դարը կգա՞:

սնօրեն **Ուիլյամ Հանլունի** խոսքով՝ անստային հրդեհները վտանգ են ներկայացնում ինչպէս Հայաստանին, այնպէս էլ ամբողջ սարածաբանական համար, ու միայն մեկ կազմակերպության կամ դեսական մարմնի միջոցով խնդիրը լուծվել չի կարող: Այս հարցում կարեւոր է, որ աղահուլվի դեսական կառույցների, նաեւ տեղական ու միջազգային կառույցների ու դոնոր համայնքի համագործակցությունը:

Ուիլյամ Հանլունը հավելել է, որ «Շրջակա միջավայրը եւ անվտանգությունը» նախաձեռնության միջոցով ԵԱԳԿ-ն դասաւոր է աշակցելու շահագրգիռ կողմերին այս ոլորում իրենց գործունէությունը բարելավելու ու միասնական հարթակ ստեղծելու համար:

Իսկ արտակարգ իրավիճակների նախարարության փրկարար ծառայության փոխսնօրեն, զեներալ-մայոր **Վրեժ Պաքիեյանի** փոխանցմամբ՝ ԵՊԵ չկազմակերպվի փոխանցմանը՝ ԵՊԵ չկազմակերպվի փոխանցմանը՝ ԵՊԵ չկազմակերպվի փոխանցմանը՝ ԵՊԵ չկազմակերպվի փոխանցմանը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԻՐ
 Հրատարակութեան ԻՍ Տարի
 Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
 «ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԻՐ» ՍՈՐ
 Երեւան 0010, Հանրապետութեան 47
 e-mail: azg@azg.am, azg2@arminco.com
 www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
 ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ hbn. 060 271117
 Խմբագիր
 ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ hbn. 060 271113
 Դասակարգման (գովազդ) hbn. 582960
 060 271112

Լրագրողների սեմեակ hbn. 060 271118
 Հանակարգ, ծառայութիւն hbn. 060 271115
 Ընդհանուր լրատվական ծառայութիւն hbn. 060 271114, 010 529353
 Հանակարգային ծառայութիւն «Ազգ» թերթի

Թերթի միւսերի ամբողջական թե՛ մասնակի արտատպումները տրագիր մամուլի միջոցով, ռադիոհեռուստատեսութեան կամ համացանցով, առանց խմբագրութեան գրատու համաձայնութեան խիստ արգելու են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի: Նիւթերը չեն գրախօսուում ու չեն վերադարձում:

Գ տառով յորդանմերը գովազդային են, որոմբ բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը դասաւորանաւորութիւն չի կրում:

«AZG» Daily NEWSPAPER
 Editor-in-chief
 H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117
 47 Hanrapetoutian st.,
 Yerevan, Armenia, 0010

«Արթուրի մահը Պաշտպանության նախարարության խղճին է»

«Ազգ» օրաթերթը մի ֆանի անգամ անդրադարձել էր ՊՆ ժամկետային զինծառայող Արթուր Քոչարյանի Պաշտպանության ու հիվանդությանը:

Ծառայության ընթացքում Արթուրը հիվանդացել էր արյան վարակով և ժամկետից շուտ գործարկվել: Համաձայն Քոչարյանների ընտանիքի՝ Պաշտպանության նախարարությունից նախ խոստացել էին, որ զերատեսչությունը կհոգա հիվանդության և վիրահատության բոլոր ծախսերը: Զոչարյանների ընտանիքը դարձել է, որ Երեւանում նման կարգի վիրահատություն չեն կատարում: Նման հիվանդությունը բուժվում է կամ Ռուսաստանում, կամ Գերմանիայում: Զոչարյանների ընտանիքն ընտրում է առավել մասշտաբային «Սոսկվան», սակայն կանգնում է խնդրի առջև. նախարարությունից հայտարարում են, որ իրենք չեն կարող անհրաժեշտ դեմքեր օգնությունը ստանալու և կարող են միայն 3 միլիոն դրամ տալ, մինչդեռ Սոսկվայում վիրահատությունն արժեք 64.000 ԱՄՆ դոլար: Զոչարյանների ընտանիքը հիշեցրել է խոստանալ մասին, սակայն նախարարության աշխատակիցներից լսել են չոր տասասխան. «Մեզ վրա հույս չդնեք»:

Ավելի ուշ Քոչարյանների ընտանիքի Պաշտպանությունը նկարահանվեց և սարածվեց համացանցում: Երբ լրացավ միջոցներն աղմուկ բարձրացրին, նախարարությունից Պաշտպանության, որ իրենք օգնել են այնքան, որքան հնարավորությունները ներել են: Ավելի ուշ, ֆնանդատվողների սարավի սակ անանուն աղբյուրները շեղելություն սարածեցին, թե ՊՆ-ն կօժանդակի Քոչարյանների ընտանիքին և կհոգա Արթուրի բուժման ծախսերը:

Երկու օր առաջ Սոսկվայում մահացել է ֆանամյա Արթուր Քոչարյանը: Բժիշկներն ասել են, որ նրան հիվանդանոց են տեղափոխել հիվանդության շատ սրված վիճակում և եթե ճիշտից ավելի շուտ տեղափոխված լիներ, նրա կյանքը հնարավոր կլիներ փրկել: Նախարարությունից, ցավակցելով Քոչարյանների ընտանիքին, հայտարարեցին, որ իրենք հնարավորություն սահմաններում ամեն ինչ արել են: Մինչդեռ որդեկրույս հոր երեկվա նամակը բոլորովին այլ բան էր ասում: «Պաշտպանության նախարարությունը երեկ ամբողջ օրը փորձում էր խեղաթյուրել մեր որդու՝ Արթուր Քոչարյանի, հիվանդության և մահվան հետ կապված փաստերը: ՊՆ մասնակի ֆարսուղաբող ողջ օրը բժշկական սերմններով լի մեկնաբանություններ էր տալիս, թե իբր ՊՆ-ն չի ունեցրել Արթուրի տեղափոխումը Սոսկվա: Սա այն դեպքում, երբ մենք մի ամիս առաջ ճարահասցի դիմեցինք «Չենք լռելու» կազմակերպությանը խնդրելով բարձրաձայնել ՊՆ-ի անգործությունը: Մինչ այդ տեսանյութը ՊՆ-ն մեզ արհամարհում էր՝ հորդորելով իրենց վրա հույս չդնել: Հենց այդ շրջանում Սոսկվա չտեղափոխվելը ճակատագրական դարձավ Արթուրի համար: Մեզ գնդակի դեմ տեսնում էին կարիքներով և ասում, որ կարող են օգնել միայն 3 միլիոն դրամի չափով: Որ այսօրից հետո ՊՆ-ին դեռ ցուցում է հերիքում ասել, թե առաջին օրվանից արել է այն, ինչ որ է առաջին, և որքան բանում մեղադրել իրենց մեղադրողներին: Չենք դադարելու կրկնել, որ Արթուրի մահը ՊՆ-ի խղճին է», ասված է Քոչարյանների ընտանիքի «Ազգ»-ին ուղղված նամակում:

Չեսարիական է, որ 70-80.000 դոլարանոց «Համմեր» մակնիշի մեքենաներով երթևեկող զենեակները, որ միջոցառումների ժամանակ ամբողջությամբ խոստում են հայ զինվորի, նրա դերի մասին ու Պաշտպանության հասարակությունից գնահատել զինվորի կատարած, այդպես էլ չարձագանցեցին Քոչարյանների ընտանիքին: Երիտասարդի կյանքի փրկությունն ավելի ֆիչ արժեք է, քան մեզ մեկ մեքենան է: Այս դեպքում մի կողմ թողնելով ժողովրդավարությունն ու իմանալով իր հետ կոպտ «զենեակի թի» դիպած հարստության մասին, զուցե նախարար Օհանյանը ներքին կարգով դիմեր նրանցից մեկին և Պաշտպանությանը ստանձնել զինվորի բուժումը: Սակայն...

Արթուրի հուղարկավորությունը տեղի կունենա դեկտեմբերի 5-ին, ժամը 13-ին:

«Եթե առաջ Երեւանը կառուցադրվում էր Արթուրի օսֆոլ, և ֆադալը կոչվում էր վարդագույն, ապա այսօր Երեւանը բազմագույն է, ֆանի որ բացվել են նոր համակարգեր, և ֆադալը վարդագույն դառնել է անհնար: Քաղաքին վերելից մայրեք և սոսկայի Պաշտպանության ֆանի որ Երեւանի սանիտարին ոչ մի ուժադրություն չի դարձվում: Մեք արդեն կորցրել ենք 19-րդ դարի Երեւանի կրթիչը, իսկ հուժարածների տեղափոխությունը չարիքներից փոխադրվում է, դա վաղ փորձ է և հուժարածան Պաշտպանության ձեռքը»:

Մասնագետները Ծառայության նախարար Սերժիկ Մինասյանին է, մայրաքաղաքի

նախարար դեռ հավասար է, որ Երեւանի սեփականատերը՝ գործարար Սամվել Ալեքսանյանը կողմնակցի Երեւանի քաղաքապետության ճարտարապետական տեսն, ու կառուցվող կրկին կդառնա հոյակապ Երեւան, սակայն իրականությունն այլ բան է ապացուցում: Երկու անգամ, Ալեքսանյանի բնութագրումը, կառուցվող «ինՖոմաթիվ փոխադրությունից հետո» (Երեւանը ինՖոմաթիվ փոխադրվում է, երբ ամիսներ շարունակ Երեւանի հիմքը բուլդոզերով ֆանդում են - Զ. Զ.) այսօր Երեւանի գոյությունը կրկին վստահեցրեց:

Երեկ Պարոնյան 4ա Երեւանի բնակիչները նամակով դիմել են նախարար Սերժիկ Մինասյանին և վարչապետ Տիգրան Սարգսյանին՝ խնդրելով Պաշտպանությանը իրենց իրավունքները վերականգնել:

հարկեր, կառուցադրությունը սկսել է վերին հարկի ծածկի իրականացման աշխատանքները՝ դուրս գալով գոյություն ունեցող հուժարածան Երեւանի ծավալային չափերից: Երեւանի արտաքին ծավալներից դուրս Պաշտպանությանը է կառուցվել լրացուցիչ հարկ բազմաբնակարան Երեւանի բնակիչների Պաշտպանության դիմաց, այդ կերպ վաճառվելով բնակարանների առանց այն էլ անբավարար լուսավորությունն ու տեսանելիությունը, խախտելով ֆադաֆաչինական նորմերը և վերջնականապես խաթարելով հուժարածանի Երեւանի կերպարը: Փաստորեն ֆադաֆի կենտրոնում ինՖոմաթիվ ֆանդվում է խեղաթյուրվում է հուժարածան Երեւանի,

Վարդագույն Երեւանն էլ չկա, «փակ Երեւան» էլ չի լինի

ճարտարապետական դիմագծի աղծանամ հիմնական Պաշտպան էլ հսկայ ֆադաֆաչինական մոտեցման բացակայությունն է: Անօրինական և անորակ կառույցներն այսօր սկսում են գերակշռել մայրաքաղաքում: Վերջերս Խանջյան փողոցի կիսակառույց Երեւանի փոխադրվում էլ ասվածի ամենաթարս ապացույցն է: Երեւանի քաղաքում ոչ միայն անորակ էր, այլև անօրինական, և փոխադրվող հետ Պաշտպան, որ բոլորն էլ այդ մասին գիտեին:

րելով Պաշտպանության իրենց իրավունքները: Նրանք Երեւանի «փակ Երեւանի» սարածումն Երեւանի իրականացվում, ոչնչացվում է Պաշտպանության կողմից Պաշտպանվող մշակութային հուժարածանը, ոչնչացվում են հարակից Երեւանի բնակիչների իրավունքները: Թեպետ խնդրի վերաբերյալ տեղյակ են բոլոր Պաշտպան մարմինները, սակայն աշխատանքները կանխելու ուղղությամբ որևէ ֆայլ չի արվում: «Կառուցադրությունը ու ֆադաֆաչինարանի ներկայացուցիչները բազմիցս հավաստիացրել են, որ Երեւանի ծավալաբարձրական լուծումները Պաշտպան է Պաշտպանվել, հուժարածանի գոնե արտաքին տեսքը չափեք և խախտվի, Երեւանը բազմաբնակարան բնակելի Երեւանի արդեն վաղ փորձվել էլ չափեք է վաճառվում, սակայն ներկայումս արագ տեմպերով կառուցվում են Երեւանի նորանոր

բնակիչների արդարացի իրավունքները, իսկ ֆադաֆային իրականությունները մասը մասին չեն տալիս իրենց Պաշտպանությունները կատարելու համար»:

Երեւանի բնակիչները դիմում են նախարարին և վարչապետին՝ Պաշտպանվելու հաճախ արժեք այն ֆաստը, որ սարածումն արդեն խիստ բնակեցված ու կառուցադրված է, այդ սարածումն հաճախ լինում են քաղաքային կոլեկտիվներ, ներքալային ճանապարհներն արդեն իսկ խիստ նեղ են, իսկ Երեւանի նոր հարկ ավելացնելուց բնակիչները կկորցնեն նաեւ արելի լույսը: Տարածքի բնակիչները կրկին հիշեցնում են, որ այս Երեւանի Զին Երեւանի ամենագեղեցիկ հուժարածան-կառույցներից մեկն էր և նրա ոչնչացումն ամբողջատեղի է և մեծ մեղք ապագա սերունդների առաջ:

ՎԱՍՄԻԿ ՎԱՐՈՒՅԱՆՆԵՐԸ

ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ն ուսանողությանն առաջարկում է ժամանակի արդյունավետ կառավարում և տեղեկացվածության բարձր մակարդակ

Հայաստանի բուհերը շարունակում են համալրվել բազմաֆունկցիոնալ համակարգչային լասարաններով

ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ը ուրախ է տեղեկացնել, որ համալսարանները Երեւանում են համալրվել ինտերնետ հասանելիությամբ համակարգչային բազմաֆունկցիոնալ լասարաններով: Ուսումնական գործընթացի արդյունավետությունն էադետ կախված է ուսանողին առաջարկվող գործիքներից: Այդ առումով, զերարագ զարգացող ժամանակաշրջանում, ամփոխարինելի միջոց է համարվում համացանցը: Բուհերին տեխնիկական աջակցություն ցուցաբերելու ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ի ռազմավարությունը բխում է այդ տեսլականությունից:

Հայաստանի հեռահաղորդակցության առաջատար օպերատորի աջակցությամբ, Բրյուսովի անվան լեզվաբանական համալսարանում կսկսի գործել ինտերնետ հասանելիությամբ 9 համակարգչով ադադակված լասարան: Բուհի ուսումնական գործընթացների Պաշտպանությանը ելնելով, ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ն այն համալրել է նաեւ արժեքավոր այլ սարավորումներով:

Մասնավորապես՝ «Home-Zone Turbo» փաթեթի Երեւանում գործող 3G տեղադրվող, փոխանցաշիջներով, ինչպես նաեւ լուսարձակով ադադակված ինտերակտիվ գրասխասակով:

Ի դեպ, եռամյա ուսումնասիրության արդյունում բրիտանացի գիտնականների կատարած բացահայտման համաձայն՝ բազմաֆունկցիոնալ համակարգչային տեխնիկայի, հասկադետ ինտերակտիվ գրասխասակների կիրառումն էադետ բարելավում է

մարդու մաթեմատիկական մտածողությունը:

«Մասնագիտացման հարցում Երեւանի արդյունք արձանագրելու համար, չափազանց կարևոր է ուսանողին առաջարկվող գործիքը: Նորարար լուծումներով կառավարված լասարաններն և տեխնիկայի ժամանակակից միջոցներից օգտվելու հնարավորությունը ուսանողությանը թույլ կտան ավելի արագ բացահայտել իր մտածումները: Դա կարելու է հասկադետ ճգնաժամի գիտությունների հասկադետ մեր

երկրի մրցակցային առավելությունը լիարժեք դրսևորելու համար», - ասել է ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ի գլխավոր տնօրեն Ռալֆ Յիրիկյանը:

Դասախոսի աշխատանքի արդյունավետությունը բարձրացնելու և ուսանողների հետ արդյունավետ Երեւանի ադադակվելու նպատակով, ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ը համաՊաշտպանության լուսարձակներով ինտերակտիվ 2 գրասխասակ էլ տրամադրել է Հայաստանում ֆրանսիական համալսարանին:

ԿԱՐԵՆ ԴԵՄԻՐՃՅԱՆԻ ՀԻՇԱՍԱԿՆԵՐ

Կայացավ Ռիմա Դեմիրճյանի «Ֆիցասակ» գրքի շնորհանդեսը

Երեկ Կոմիսսիայի անվան Կամերային երաժշտության տունը մարդաբան էր: Տարբեր կուսակցությունների ղեկավարներ, դասախոսներ, մշակութային գործիչներ ու ժողովրդի կողմից սիրված դեկավար Կարեն Սերոբի Դեմիրճյանին ծանաչողները մի հարկի սակ՝ նշելու բացառիկ անհատականությանը հրաշալի դեկավարի 80-ամյակը:

հանդես եկան անվանի դերասաններ, երգիչներ ու ասմունդողներ:

«Ազգը» շնորհավորելով Ռիմա Դեմիրճյանին, հարցրեց, թե ինչպե՞ս մասնագետը մտածում էր գրքի մասին: «Այս գրքի նյութերի հավաքումն ու ստեղծումն ընդհանուր առմամբ կապված է այն համարում եմ իմ հոգու դարձում Կարեն Սերոբիին՝ հասկանալու հոգևոր և արտաքին կյանքի 27-ի ոճագրությունը հետո: Ձեր հարցին դասասխատեմ, որ լավագույնս էր, ու ես ամեն մի տող գրելիս վերադառնում էի, հիշում, հուզվում, սակայն փորձում էի փաստերը ներկայացնել այնպես, ինչպես եղել են, ոչ թե որպես նրա այրի, այլ որպես անվանաձև ու վավերագրող...», հուզված ասաց Տիգրան Ռիման ու իր շնորհակալության խոսքը հղեց բոլոր նրանց, ովքեր սիրում, հիշում, հարգում ու մեծարում են Կարեն Դեմիրճյանին:

Երբ «Ազգը» խնդրեց Գ. Գրիգորյանի մասնակցությունը Տեղի Մեծ հրահանգի գրքի մասին կարծիք հայտնել, ասաց, որ դեռ նոր է ստացել ու չի հասցրել ամբողջությամբ ընթերցել ու վերլուծել: Բայց վստահ էր, որ գրքից լավ կարող է օգտակար լինել բազմաթիվ յուրաքանչյուր գործիչ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Այդ առիթով Կարեն Սերոբիի այրիին՝ Տիգրան Ռիման, համարվում էր ներկայացրեց «Ֆիցասակ» գիրքը: «Ազգը» նախորդ օրն արդեն մանրամասնորեն անդրադարձել է այդ գրքին, բանասիրական գիտությունների դոկտոր Վերոնիկե Սվազյանի գրքով: Ուստի սուրբ ներկայացնում են միայն գրքի շնորհանդեսի մասին տեղեկություններ:

Կարեն Դեմիրճյանի ֆալսեթային գործիչ, հրաշալի մարդու, ընկերոջ մասին ելույթներ ունեցան բանասիրական գիտությունների դոկտոր-դոկտորիստ Ազատ Եղիազարյանը, Վերոնիկե Սվազյանը, դասախոսական գիտությունների դոկտոր-դոկտոր Վլադիմիր Պետրոսյանը, դրամատուրգ Կարինե Խոջիկյանը, Նարինե Բալայանը և Շառլոտ Բոլորբ բարձր էին գնահատում Դեմիրճյանի ավանդը մեր երկրի զարգացման ճանապարհին: Կարինե Խոջիկյանը անդրադարձավ «Ֆիցասակ» գրքին, այն համարեց հիշատակարան, որը բարձր համար դասեր վերցնելու ու կյանքում միշտ ճանաչվող ընթացակարգ ուղեցույց է հանդիսանում: Ելույթներ ընդմիջվում էին գեղարվեստական մասով, որում

Ֆլորա Մարտիրոսյանի աճյունը կսեղանախոսի Տայասան

ՀՀ ժողովրդական արժիստ, սիրված երգչուհի Ֆլորա Մարտիրոսյանի անժամանակ մահը ցնցեց նրան ճանաչողներին, նրա արվեստի երկրորդականներին: Երգչուհու հուղարկավորությունը կազմակերպելու համար ստեղծվել է թաղման կառավարական հանձնաժողով՝ մեկնելով Մայրաքաղաք Տայասանի Պողոսյանի զվարճարան: Հանձնաժողովը կայացրել է նիստ երգչուհու հարազատների հետ ձեռնարկ հետ, հայտնել է, որ Ֆլորա Մարտիրոսյանի հոգեհանգիստը

ընդունվելու է Լուս Անջելեսում կկատարվի դեկտեմբերի 6-ին, դեկտեմբերի 10-ին երգչուհու աճյունը կսեղանախոսի Տայասան, որի ողջ ծախսերը հոգալու է կառավարությունը:

Ֆլորա Մարտիրոսյանի վերջին հրաժեշտ արարողությունը կկատարվի Մայրաքաղաք Տայասանում Կարեն Կամերային երաժշտության տանը: Գրքի մասին կարծիք հայտնել, ասաց, որ դեռ նոր է ստացել ու չի հասցրել ամբողջությամբ ընթերցել ու վերլուծել: Բայց վստահ էր, որ գրքից լավ կարող է օգտակար լինել բազմաթիվ յուրաքանչյուր գործիչ:

Մ. Մ.

Առաջնորդի շնորհանդեսը Նարեկացի արվեստի միությունում

«Նարեկացի» արվեստի միությունում տեղի ունեցավ «Առաջնորդի» ընկերության հայ դասական գրականության ծայրագրությունների շնորհանդեսը:

Երիտասարդ հիմնադիրներից կազմված նորաստեղծ ընկերությունը նորաստեղծ ունի հայ դասական գրականությունը առավել հասանելի ու մասշտաբային դարձնելու նպատակով, այլ նաև Սփյուռքում: Գրական ստեղծագործությունները ծայրագրվում են նաև արևմտահայերենով այդ կերպ փորձելով ոչ միայն ծանաչելի դարձնել այդ գրականությունը, այլ նաև դասական էլ հայոց լեզուն: Առաջնորդի սյուրբերը ի սկզբանե եղել են ստեղծագործություններ ունեցող մարդիկ, այսօր, ողջ աշխարհում այն մեծ դասեր են տալիս իր անհատականության գրեթե բոլոր շերտերում:

Շնորհանդեսի ընթացքում հիմնադիրները ներկայացրեցին «Առաջնորդի» արվեստի միությունում հիմնադիր շերտեր Նարեկ Գրությունյանը շնորհավորելով «Առաջնորդի» երիտասարդ հիմնադիրներին նրանց նվիրելու Նարեկացի խորհրդակցական նվերները և նույնիսկ համագործակցության առաջարկ արեց՝ միասին ստեղծելու Գր. Նարեկացու «Մասյան ողբերգության» առաջին տարբերակը:

«Նարեկացի» արվեստի միությունում տեղի ունեցավ «Առաջնորդի» ընկերության հայ դասական գրականության ծայրագրությունների շնորհանդեսը:

Երիտասարդ հիմնադիրներից կազմված նորաստեղծ ընկերությունը նորաստեղծ ունի հայ դասական գրականությունը առավել հասանելի ու մասշտաբային դարձնելու նպատակով, այլ նաև Սփյուռքում: Գրական ստեղծագործությունները ծայրագրվում են նաև արևմտահայերենով այդ կերպ փորձելով ոչ միայն ծանաչելի դարձնել այդ գրականությունը, այլ նաև դասական էլ հայոց լեզուն: Առաջնորդի սյուրբերը ի սկզբանե եղել են ստեղծագործություններ ունեցող մարդիկ, այսօր, ողջ աշխարհում այն մեծ դասեր են տալիս իր անհատականության գրեթե բոլոր շերտերում:

Շնորհանդեսի ընթացքում հիմնադիրները ներկայացրեցին «Առաջնորդի» արվեստի միությունում հիմնադիր շերտեր Նարեկ Գրությունյանը շնորհավորելով «Առաջնորդի» երիտասարդ հիմնադիրներին նրանց նվիրելու Նարեկացի խորհրդակցական նվերները և նույնիսկ համագործակցության առաջարկ արեց՝ միասին ստեղծելու Գր. Նարեկացու «Մասյան ողբերգության» առաջին տարբերակը:

Օրերու ուժացումով խմբագրություն հասած «Առաջնորդ» (Կամերային) թերթի անգլերեն ներդրից ցավով տեղեկանում ենք, որ օգոստոսի 23-ին Մոնրեալում հանկարծամահ է եղել կանադական արվեստների արվեստական ակադեմիայի անդամ, ճանաչված գեղանկարիչ Արման Թադոսյանը: Անզուգական ստեղծագործող և արժանիկ սեպակաճուղի օժտված կանադահայ արվեստագետը այդ ակադեմիայի անդամներից ամենաերիտասարդ անդամն էր (1973 թվականից):

Արմանը ծնվել էր Ալեքսանդրիայում (Եգիպտոս) 1951 թ. սեպտեմբերի 26-ին (այլ աղբյուրներ

մարդկային հանձարի և ձեռքերի արգասիքը չլինեց: Թվում է, թե այս կյանքում անարկաներն ստեղծվել են երկար, լավ երկար ժամանակ առաջ... Մենք փոխադրվում ենք հետ, դեռ մեր մանկությունը, երբ հավասուն էինք հրաշքներին, երբ ցրտաշուն ամեն ինչ թվում էր շնչավորված», գրում է նա եւ շարունակում «Թադոսյանի հափճակվածությունը զույգերով իր բարձրակետին հասավ անցյալ տարի (1975 - 7. Ծ.) այն կյանքում, որ նա ստեղծեց Հայաստանում: Այս գեղեցիկ և չափազանց ինտուիտիվ երկրում իմ դժբախտաբար

նրանով: Հաջորդ տարի նա դարձավ եկել էր՝ իր հետ բերելով նկարչական ակադեմիայի 93 ուսանողներին և ակադեմիայի փոխնախագահին: Իսկ 1976-ին նա իր հետ բերել էր իր ստեղծագործական «Շառլոտ Կոմենդ» մի ֆանի քանակ կյանքի ներկայացնելու համար հայրենի արվեստաբան հասարակությանը:

Նրա լավագույն գործերի շարքում մտնում են «Մոնրեալ 1974», «Պարիզի լույսերը Մոնրեալում», «Թխվածքներ Սուրբ Գիորգի մոտ», «Դասախոսական Լորենցիոյում», «Լաչինի ջրանցք», «Տեսարան գագաթից» և այլ գործեր,

Վախճանվել է կանադահայ նկարիչ Արման Թադոսյանը

Օրերու ուժացումով խմբագրություն հասած «Առաջնորդ» (Կամերային) թերթի անգլերեն ներդրից ցավով տեղեկանում ենք, որ օգոստոսի 23-ին Մոնրեալում հանկարծամահ է եղել կանադական արվեստների ակադեմիայի անդամ, ճանաչված գեղանկարիչ Արման Թադոսյանը: Անզուգական ստեղծագործող և արժանիկ սեպակաճուղի օժտված կանադահայ արվեստագետը այդ ակադեմիայի անդամներից ամենաերիտասարդ անդամն էր (1973 թվականից):

Արմանը ծնվել էր Ալեքսանդրիայում (Եգիպտոս) 1951 թ. սեպտեմբերի 26-ին (այլ աղբյուրներ

նրանով: Հաջորդ տարի նա դարձավ եկել էր՝ իր հետ բերելով նկարչական ակադեմիայի 93 ուսանողներին և ակադեմիայի փոխնախագահին: Իսկ 1976-ին նա իր հետ բերել էր իր ստեղծագործական «Շառլոտ Կոմենդ» մի ֆանի քանակ կյանքի ներկայացնելու համար հայրենի արվեստաբան հասարակությանը:

Նրա լավագույն գործերի շարքում մտնում են «Մոնրեալ 1974», «Պարիզի լույսերը Մոնրեալում», «Թխվածքներ Սուրբ Գիորգի մոտ», «Դասախոսական Լորենցիոյում», «Լաչինի ջրանցք», «Տեսարան գագաթից» և այլ գործեր,

1948-ին) տեղեկանում ենք, որ օգոստոսի 23-ին Մոնրեալում հանկարծամահ է եղել կանադական արվեստների ակադեմիայի անդամ, ճանաչված գեղանկարիչ Արման Թադոսյանը: Անզուգական ստեղծագործող և արժանիկ սեպակաճուղի օժտված կանադահայ արվեստագետը այդ ակադեմիայի անդամներից ամենաերիտասարդ անդամն էր (1973 թվականից):

Արմանը ծնվել էր Ալեքսանդրիայում (Եգիպտոս) 1951 թ. սեպտեմբերի 26-ին (այլ աղբյուրներ

նրանով: Հաջորդ տարի նա դարձավ եկել էր՝ իր հետ բերելով նկարչական ակադեմիայի 93 ուսանողներին և ակադեմիայի փոխնախագահին: Իսկ 1976-ին նա իր հետ բերել էր իր ստեղծագործական «Շառլոտ Կոմենդ» մի ֆանի քանակ կյանքի ներկայացնելու համար հայրենի արվեստաբան հասարակությանը:

Նրա լավագույն գործերի շարքում մտնում են «Մոնրեալ 1974», «Պարիզի լույսերը Մոնրեալում», «Թխվածքներ Սուրբ Գիորգի մոտ», «Դասախոսական Լորենցիոյում», «Լաչինի ջրանցք», «Տեսարան գագաթից» և այլ գործեր,

1997-ին Կանադայի հայկական դեսպանատանը կազմակերպվել էր նկարչի անհատական ցուցահանդեսը, որին իր բարձր հովանավորությամբ մասնակցել էր Օսթավայի ֆալսեթային ժողովրդական հասարակությանը:

Թադոսյանը որոշ ժամանակ զբաղեցրել էր վերոնշյալ արվեստական ակադեմիայի փոխնախագահի պաշտոնը: Նա նաև հրավիրել էր դասավանդելու մի շարք բարձրագույն ուսանողներին հասարակությունում: Մոսկվայից համագործակցում էր Մոնրեալի Թեմիայի մշակութային միության հետ, և արժանացել էր ԹՄՄ-ի մրցանակին 2009 թվականին՝ կանադական մշակութային մասնագետ իր անգնահատելի ծառայությունների համար:

Նրա հիշատակը վառ կնճախվեստաների օրագրում:

Ն. ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Լիբանանահայ վասակավոր ասմունքող, բանաստեղծ Տակոբ Գույումճյանի ցերեկույթը՝ Վանաձորում

Լիբանանահայ վասակավոր ասմունքող, բանաստեղծ Տակոբ Գույումճյանը կրկին Հայաստանում է: Նա ՀՀ մշակութային նախարարության հրավերով է հովանավորությամբ հանդես է գալիս Հայաստանի բնակչության, իր կատարողական արվեստով շարունակում է հիացնել հայ հանրությանը: Օրեր առաջ նրա ասմունքի տեղյակ կայացավ Երեւանի Կոմիսսիայի անվան կամերային երաժշտության տանը, ապա՝ Արցախում: Երկու բնակում էլ ասմունքողը արժանացավ հոսնկայա ծափող ջուրների:

Լիբանանահայ վասակավոր ասմունքող, բանաստեղծ Տակոբ Գույումճյանը կրկին Հայաստանում է: Նա ՀՀ մշակութային նախարարության հրավերով է հովանավորությամբ հանդես է գալիս Հայաստանի բնակչության, իր կատարողական արվեստով շարունակում է հիացնել հայ հանրությանը: Օրեր առաջ նրա ասմունքի տեղյակ կայացավ Երեւանի Կոմիսսիայի անվան կամերային երաժշտության տանը, ապա՝ Արցախում: Երկու բնակում էլ ասմունքողը արժանացավ հոսնկայա ծափող ջուրների:

Հակոբ Գույումճյանը բավականին վաղ է սկսել ասմունք: Դեռ երիտասարդ տարիքից, իր իսկ խոսքով, հասուն սեր է հակում է ունեցել բանաստեղծության, նրա մեկնաբանման հանդեպ: Իսկ 1966-1971 թթ. Երեւանի ժողովրդական կրթության նախարարությանը ուսանելու տարիներին ասմունքի հայրենի վարժանքներին ունկնդրել էր հետագայում նրանց հետ բնակարանային զգալիորեն բարեփոխել են ասմունքի համար նրա վերաբերմունքը, նրա աստեղծությունները նրան անավել բացահայտում էր այդ աստեղծության անվերապահ նվիրվելու հոգեկան բավարարվածությամբ: Նրա մասին դրվասամի խոսքեր են գրել թատերագետներ, ասմունքի վարժանքներ ու տղաներ: Նա հրատարակել է նաև իր բանաստեղծությունների «Հոգեհասար» ժողովածուն, որը ջերմ ընդունելության է արժանացել ընթերցողի կողմից:

Նոյեմբերի 28-ին Լոռու մարզային գրադարանում Հ. Գույումճյանին ունկնդրելու հնարավորություն ունեցան նաև վանաձորցիները: Վանաձորյան հանդիպումը կազմակերպվել էր Ռամկավար ազատական կուսակցության Լոռու մարզային օրգանակի կողմից (ասեմադես՝ Սեյրան Դարբյան):

Հ. Գույումճյանը հանդես եկավ ժողով Գարեմի, Պարույր Սեւակի, Վահան Թեմիսյանի, Ռազմիկ Դավոյանի, Համո Սահյանի, Վա-

Հակոբ Գույումճյանը կրկին Հայաստանում է: Նա ՀՀ մշակութային նախարարության հրավերով է հովանավորությամբ հանդես է գալիս Հայաստանի բնակչության, իր կատարողական արվեստով շարունակում է հիացնել հայ հանրությանը: Օրեր առաջ նրա ասմունքի տեղյակ կայացավ Երեւանի Կոմիսսիայի անվան կամերային երաժշտության տանը, ապա՝ Արցախում: Երկու բնակում էլ ասմունքողը արժանացավ հոսնկայա ծափող ջուրների:

Հակոբ Գույումճյանը կրկին Հայաստանում է: Նա ՀՀ մշակութային նախարարության հրավերով է հովանավորությամբ հանդես է գալիս Հայաստանի բնակչության, իր կատարողական արվեստով շարունակում է հիացնել հայ հանրությանը: Օրեր առաջ նրա ասմունքի տեղյակ կայացավ Երեւանի Կոմիսսիայի անվան կամերային երաժշտության տանը, ապա՝ Արցախում: Երկու բնակում էլ ասմունքողը արժանացավ հոսնկայա ծափող ջուրների:

Ն. ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Վարկանիւն ավելացրել է միայն Վլադիմիր Տակոբյանը

Լեւոն Արոնյանը կրկին 2-րդն է աշխարհում

ՖԻԴԵ-ն հրապարակել է ժամանակակից վարկանիւնային հերթական ցանկը: Նախորդ ամսվա համեմատ ցուցակում փոփոխություններ չեն եղել: Մասնավորապես 1-ին ֆառային ցուցակից ենթադրելի էր անփոփոխ: Վարկանիւնային ցուցակը գլխավորում է Մագնուս Կարլսենը (2848): Իր վարկանիւնը դառնում է նաև 2-րդ տեղում ընթացող Լեւոն Արոնյանը (2815), որին հաջորդում են Վլադիմիր Կրամնիկը (2795) և Թեյմուր Ռեզաբովը (2793): 5-րդ տեղում ընթացող իսրայելցի Ֆաբիանո Կարուանան 4-ով նվազեցրել է վարկանիւնը (2782): Նրան հաջորդող Վիվա-նաթան Անանյանը ու Սերգեյ Կարյակինը դառնում են վարկանիւնը (2775): 8-րդ հորիզոնականում Վեսելին Թոփալովն է, որը վարկանիւն ավելացրել է 2-ով (2771): Իսկ հաջորդ տեղում ընթացող Վասիլի Իվանչուկի վարկանիւնը աճել է 3-ով (2766): Լավագույն սասնյակը եզրափակող Ալեքսանդր Գրիչուկը դառնում է իր վարկանիւնը (2764):

Բացի Լեւոն Արոնյանից, 100 ուժեղագույն ժամանակակիցների ցանկում տեղ են զբաղեցրել հայաստանցի եւս 3 գրոսմայստերներ: Վլադիմիր Չակոբյանը վարկանիւնը (2704) ավելացրել է 1-ով և 45-րդ տեղից տեղափոխվել է 43-րդ հորիզոնական: Սերգեյ Մովսիսյանը դառնում է վարկանիւնը (2688) ու մեկ հորիզոնականով բարձրանալով, զբաղեցնում է 61-րդ տեղը: Իսկ ահա Գաբրիել Սարգսյանը զգալի հեղձնաբաց է ունեցել: Նա վարկանիւնը (2666)

նվազեցրել է 13-ով և 74-րդ տեղից նահանջել է 81-րդ հորիզոնական: Ֆրանսահայ Տիգրան Ղարսեյանը 2661 վարկանիւնով 100 ուժեղագույնների ցանկում 88-րդ տեղում է: Նա դառնում է իր վարկանիւնը: Կանանց վարկանիւնային ցուցակը գլխավորում է հունգարուհի Յուդիթ Պոլգարը 2705 վարկանիւնով: Նրան հաջորդում են Յամիլ Կոնտրոն (2610), Յուլիա Յուրյուկ (2606), Աննա Մուխոմեյովա (2586) և Զատա Սյուն (2565): Աբխազի մերկայիս չեմպիոնուհի Աննա Ուստինովան 2452 վարկանիւնով 37-րդն է:

100 ուժեղագույն ժամանակակիցների ցանկում Չայասանը մերկայացնում է Էլինա Դանիելյանն ու Լիլիթ Մկրչյանը: Էլինան դառնում է 2476 վարկանիւնը և նախորդ ամսվա համեմատ բարձրացել է մեկ հորիզոնականով՝ զբաղեցնելով 24-րդ տեղը: Լիլիթ Մկրչյանն էլ դառնում է վարկանիւնը (2457), բարձրացել է մեկ տեղով՝ ընթացնալով 33-րդ հորիզոնականում:

Չայասանը ՖԻԴԵ-ի անդամ 156 երկրների ցանկում իր միջին վարկանիւնով (2658) 5-րդ տեղում է: Ցուցակի անփոփոխ առաջատարն Ռուսաստանն է (2743), որին հաջորդում են Ուկրաինան (2707), Գերմանիան (2665) և Ֆրանսիան (2663): Լավագույն սասնյակում են նաև Յունգա-րիան (2656), ԱՄՆ-ը (2652), Արգենտինան (2648), Չինաստանը (2645) և Գերմանիան (2634): Կրասսան ալթ ցանկում 17-րդն է (2597), Թուրքիան՝ 32-րդը (2524):

Նախորդ ամսվա համեմատ բարձրացել է մեկ հորիզոնականով՝ զբաղեցնելով 24-րդ տեղը: Լիլիթ Մկրչյանն էլ դառնում է վարկանիւնը (2457), բարձրացել է մեկ տեղով՝ ընթացնալով 33-րդ հորիզոնականում:

Չայասանը ՖԻԴԵ-ի անդամ 156 երկրների ցանկում իր միջին վարկանիւնով (2658) 5-րդ տեղում է: Ցուցակի անփոփոխ առաջատարն Ռուսաստանն է (2743), որին հաջորդում են Ուկրաինան (2707), Գերմանիան (2665) և Ֆրանսիան (2663): Լավագույն սասնյակում են նաև Յունգա-րիան (2656), ԱՄՆ-ը (2652), Արգենտինան (2648), Չինաստանը (2645) և Գերմանիան (2634): Կրասսան ալթ ցանկում 17-րդն է (2597), Թուրքիան՝ 32-րդը (2524):

Մոհամեդ Ալին արժանացել է «Բնագամարշի արքա» տիտղոսին

Ամերիկացի լեգենդար բռնցքամարտիկ Մոհամեդ Ալին մեծսիկական Կանկունա ֆաղափում ընթացող WBC-ի հորեյանական 50-րդ համաժողովի ժամանակ արժանացել է «Բնագամարշի արքա» տիտղոսին: 70-ամյա Ալին թագադրել է WBC-ի վարկածով գերծանրաբարձր կարգում աշխարհի մերկայիս չեմպիոն Վիսալի Կլիչևոն, որը լեգենդար բռնցքամարտիկն է հանձնել նաև այդ կազմակերպության ադամանդե գոսին: Այդ տարգետին Ալին արժանացել է բռնցքամարտում ունեցած մեծ ավանդի համար: Մրցանակաբաշխությանը մերկա են զգնվել WBC-ի վարկածով աշխարհի մերկայիս և մասկուլին չեմպիոնները:

Մոհամեդ Ալին մարզական հարուս կենսագրություն ունի: Նա 1960-ին կիսածանրաբարձր կարգում դարձել է օլիմպիական չեմպիոն: Տեղափոխվելով որդեկանիստիկայի, Ալին մի քանի փառահեղ հաղթանակներ է տնել, բազմիցս նվաճել է գերծանրաբարձր կարգում աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը:

Պրոֆեսիոնալ ռինգում Մոհամեդ Ալին 61 մեծամարտ է անցկացրել, որոնցից 56-ում հաղթել է (37-ը՝ նոկաուտով), 5-ում՝ դարս-

վել: «Ռինգ» ամսագրի կողմից նա 5 անգամ (1963, 1972, 1974, 1975, 1978-ին) ճանաչվել է սարվա լավագույն բռնցքամարտիկ, իսկ 1970-ին՝ սասնամյակի լավագույն բռնցքամարտիկ:

Օրերս Կալիֆոռնիայում կազմակերպված աճուրդում վաճառվել են Ալինի մասկանոցը 2 զույգ բռնցքամարտի ձեռնոցները, որոնցից յուրաքանչյուրի համար գնորդները վճարել են 385 հազար դոլար: Այս գինը ռեկորդային է բռնցքամարտի հանդերձանի համար:

Ձեռնոցներից առաջին զույգը Մոհամեդ Ալին օգտագործել էր 1964-ին Սոնի Լիսոնի հետ մեծամարտում, իսկ 2-րդով մեծամարտել էր 1971-ին Ջո Ֆրեյզերի հետ:

Լեգենդար բռնցքամարտիկը վերջին անգամ ռինգ է դուրս եկել 1981-ի դեկտեմբերի 11-ին՝ 10-առուղանոց մեծամարտում դարսվելով Տրեյս Բերքլին: Իսկ վերջին հաղթանակը նա տնել է 1978-ի սեպտեմբերի 15-ին Լեոն Սոլիմոսի նկատմամբ:

Ադախն հաղթում է նաև վեներանների մրցաբարում

Աշխարհահռչակ թեմիսիս Անդրե Ադախն թեմ վաղուց է հրաժեց սվել սիրած մարզաձեմին, սակայն վերջնականապես չի կսրվել թեմիսից: Նա մասնակցում է վեներանների մրցաբարերին: Դասելով Ադախու ցույց

սված արդյունքներից, նա հիանալի մարզավիճակում է: Օրերս մասնակցելով ԱՄՆ-ում կայացած վեներանների մրցաբարին, Ադախն դարձավ հաղթող: Կիսաեզրափակիչում Ադախն 6-2 հաշվով դարսության մասնեց Ջոն

Մաֆրոյին: Իսկ եզրափակիչում նա հաղթեց Մայլ Զամոն (8-4), որը կիսաեզրափակիչում առավելության էր հասել Ջիմ Կուրթի նկատմամբ: 42-ամյա Ադախն հայտարարել է, որ հաջորդ տարի ես հանդես կգա վեներանների մրցաբարում:

Տիգրան Կիրակոսյանը բրնագ մրցանակակիր

Կազանում անցկացված սամբոյի աշխարհի զավթի խաղարկությունում, որին մասնակցեցին աշխարհի 41 երկրների Եւրո 200 ուսանող մարզիկներ, Չայասանը մերկայացրին 2 սամբիսներ:

Չաջող հանդես եկավ ֆիզկուլտուրայի ինստիտուտի Վանաձորի մասնաճյուղի առաջին կուրսի ուսանող, սամբոյի չեմպիոն Եվրոպայի այս տարվա առաջնությունների բրնագ մրցանակակիր Տիգրան Կիրակոսյանը, որը մինչեւ 52

կգ ֆաբային կարգում դարձավ բրնագ մեդալակիր: Մեր մյուս մերկայացուցիչը՝ 57 կգ ֆաբային Գոռ Մայլյանը, որն այս տարվա աշխարհի և Եվրոպայի մասնաճյուղի չեմպիոնն է, չկարողացավ իր մարսական ֆաբը դառնել, ուսի սիտված էր մասնակցել ավելի բարձր ֆաբայինների (մինչեւ 62 կգ) մրցակեմին: Դա էր դասձառը, որ Գոռը չկարողացավ մրցանակակիր դառնալ, այլ բարարվեց 5-րդ տեղով:

Արոնյանն առաջին միավորը վասակեց

Լոնդոնում 9 ուժեղագույն գրոսմայստերների մրցակեմում կայացավ 3-րդ տուրը: Լեւոն Արոնյանը սոխակներով ոչ-ոքի խաղաց աշխարհի մերկայիս չեմպիոն Վիվա-նաթան Անանյանի հետ ու առաջին միավորը վասակեց:

Տուրի կենսրոնական հանդիմունը Վլադիմիր Կրամնիկի և Մագնուս Կարլսենի մրցակեմն էր: Առաջատարները բաժանվեցին խաղադրությամբ և 7 միավորով բարունակում են գլխավորել ադյունակը: Այսօրվա դրությամբ Կարլսենի ընթացիկ վարկանիւնը 2855 է, ինչը 4-ով գերազանցում է

Գարի Կասպարովի ռեկորդային ցուցանիւնը: Ի դեմք, բրիտանական դեմոկրատիան արդեն մուսիֆիկա է սրանադել 3-ամ Նեյմոն-նյաչչուն ու վերջինս զգնվում է Լոնդոնում և օգնում է Կարլսենին:

3-րդ տուրի միակ արդյունակե մարսան Մայլ Ադամսի և Յուդիթ Պոլգարի մրցակեմում էր, որում հաղթեց անգլիացի գրոսմայստերը: Ջոն-Նակամուրա դարսան ավարսվեց ոչ-ոքի: 6 միավորով առաջատարների հետադրում է Մայլ Ադամսը: 4 միավոր ունի Յուրու Նակամուրան:

Նիկոլ Չարությունովը կարունակի դայֆարը

Երեւանում ընթացող բռնցքամարտի աշխարհի երիտասարդական առաջնությունում Տարուն Սողոմոնյանին չաջողվեց մեմել կիսաեզրափակիչ ու նվազագույնն ադախովել բրնագ մեդալը:

1/8 եզրափակիչում 17-11 հաշվով հաղթելով Ուզբեկստանի մերկայացուցիչ Ջահոնգիր Դալիդովին, Տարունը մինչեւ 56 կգ ֆաբայինների մրցակեմի ֆառորդ եզրափակիչում անհաջողության մասնակցեց: Նա մրցակիցը կուբացի Դամիան Վիլյունն էր, որը հաղթելով 17-12 հաշվով, մսավ հաջորդ փուլ՝ իր համար նվազագույնն ադախովելով բրնագ մեդալը:

Ջառորդ եզրափակիչ է մեել Նիկոլ Չարությունովը (81 կգ), որը 1/8 եզրափակիչում 13-4 հաշվով դարսության մասնեց ԱՄՆ-ի մերկայացուցիչ Էնսոնի Սիմսեյրին:

Ցավով առողջական խնդիրների դասձառով դայֆարից դուրս մնաց 52 կգ ֆաբային Չեմրիկ Մոխյանը: Նա դեմ է մեմամարտ կուբացի խորսե Լուիս Կորդերո Պարայի հետ: Սակայն կեռման արարողության ժամանակ նա ինքնազգացողությունը վասակեց և եր բռնցքամարտիկն տեղափոխել է իր իրանդանոց:

Մինչեւ 64 կգ ֆաբայինների դայֆարում էլ Չայասանն այլեւս մերկայացուցիչ չունի: Գոռ Երիցյանը 6-10 հաշվով դարսվեց կուբացի Ջեմին Բազախինն ու դուրս մնաց հետագա դայֆարից:

Տրանս Մելֆունյանը գլխավորում է ադյունակը

Լոնդոնում ընթանում է ես մեկ մրցաբար, որի մասնակիցների թվում է Տրանս Մելֆունյանը: Նա գերազանց է մեկնարկել՝ տնելով 3 անըմդ-մեջ հաղթանակ: Չայ Ժամանակակից մրցակիցներն էին Եվրո Տոնի Յոհանսոնը, գերմանացի Ասել Սեմբանը և ԱՄՆ-ը մերկայացնող Իգոր Շնեյդերը: 3 տուրից հետո Մելֆունյանը 100 տոկոսանոց արդյունակով 10 Ժամանակակիցների հետ գլխավորում է ադյունակը:

Տրանս Մելֆունյանը գլխավորում է ադյունակը: Լոնդոնում ընթանում է ես մեկ մրցաբար, որի մասնակիցների թվում է Տրանս Մելֆունյանը: Նա գերազանց է մեկնարկել՝ տնելով 3 անըմդ-մեջ հաղթանակ: Չայ Ժամանակակից մրցակիցներն էին Եվրո Տոնի Յոհանսոնը, գերմանացի Ասել Սեմբանը և ԱՄՆ-ը մերկայացնող Իգոր Շնեյդերը: 3 տուրից հետո Մելֆունյանը 100 տոկոսանոց արդյունակով 10 Ժամանակակիցների հետ գլխավորում է ադյունակը:

Ավեսիֆ Գրիգորյանն առաջատարներից մեկն է

Դազախստանի Պավլոդար ֆաղափում ընթացող Ժամանակակից մրցաբարին Չայասանից մասնակցում են 3 գրոսմայստերներ: 5 տուրից հետո Ավեսիֆ Գրիգորյանը Վլադիսլավ Արեմեի և Անվար Իսմազանբեկովի հետ 4,5 միավորով գլխավորում է ադյունակը: 5-րդ տուրում Գրիգորյանը սեելով հաղթեց Յուրիաննես Գաբուլյանին: Վերջինս ունի 3,5 միավոր:

Դազախստանի Պավլոդար ֆաղափում ընթացող Ժամանակակից մրցաբարին Չայասանից մասնակցում են 3 գրոսմայստերներ: 5 տուրից հետո Ավեսիֆ Գրիգորյանը Վլադիսլավ Արեմեի և Անվար Իսմազանբեկովի հետ 4,5 միավորով գլխավորում է ադյունակը: 5-րդ տուրում Գրիգորյանը սեելով հաղթեց Յուրիաննես Գաբուլյանին: Վերջինս ունի 3,5 միավոր:

Երկու մրցանակ նեյմարին

Բրազիլական «Սանթոսի» հարձակվող Նեյմարն արժանացել է 2 մրցանակի: Նա ճանաչվել է Բրազիլիայի առաջնության լավագույն ֆուսբոլիստ և լավագույն ռմբարկու: Նեյմարը 47 խաղում 42 գոլ է խփել: 20-ամյա Նեյմարին մրցանակները հանձնել է Ռոմալիոնյոն:

Բրազիլական «Սանթոսի» հարձակվող Նեյմարն արժանացել է 2 մրցանակի: Նա ճանաչվել է Բրազիլիայի առաջնության լավագույն ֆուսբոլիստ և լավագույն ռմբարկու: Նեյմարը 47 խաղում 42 գոլ է խփել: 20-ամյա Նեյմարին մրցանակները հանձնել է Ռոմալիոնյոն:

